

ओर्ञ् । (७१/१२८३)

चत्वारोऽर्थाः (४.२.६७-७०) अनुवर्तन्ते । उवर्णान्तात् प्रातिपदिकात् ^१यथाविहितं समर्थविभक्तियुक्तात् अञ् प्रत्ययो भवति तदस्मिन्नस्ति^२ इत्येवमादिष्व^३र्थेषु । अणोऽपवादः । ^४अरडु - आरडवम् । ^५कक्षतु - काक्षतवम् । कर्कटेलु - कार्कटेलवम् । नद्यां तु परत्वान्मतुब् भवति^६ । ^७इक्षुमती । अत्रधिकारः प्राक् सुवास्त्वादिभ्योऽणः (४.२.७७/१२८९) ॥

मतोश्च बह्वजङ्गात् । (७२/१२८४)

बह्वच् अङ्गं यस्यासौ बह्वजङ्गो मतुप्, तदन्तात् प्रातिपदिकात् अञ् प्रत्ययो भवति चातुरथिकः । अणोऽपवादः । ^८ऐषुकावतम् । ^९सैध्रकावतम् । बह्वजङ्गात् इति किम् ? ^{१०}आहिमतम् । ^{११}यावमतम् । अङ्गग्रहणं^{१२} बह्वजिति ^{१३}तद्विशेषणम् यथा ^{१४}विज्ञायते, ^{१५}मत्त्वन्तविशेषणं मा ^{१६}विज्ञायि इति । मालावतां^{१७} निवासो ^{१८}मालावतम् ॥

बह्वचः कूपेषु । (७३/१२८५)

बह्वचः प्रातिपदिकात् अञ् प्रत्ययो भवति चातुरथिकः कूपेष्वभिधेयेषु । अणोऽपवादः । ^{१९}यथासम्भव^{२०}मर्थाः सम्बध्यन्ते । दीर्घवरत्रेण निवृत्तः ^{२१}कूपः दीर्घवरत्रः । ^{२२}कापिलवरत्रः ॥

उदक् च विपाशः । (७४/१२८६)

^{२३}विपाशः ^{२४}उत्तरे कूले^{२५} ये कूपास्तेष्वभिधेयेषु अञ् ^{२६}प्रत्ययो भवति चातुरथिकः । ^{२७}अणोऽपवादः । ^{२८}अबह्वजर्थं आरम्भः । दत्तेन ^{२९}निवृत्तः कूपः दात्तः । गौप्तः । उदक् इति किम् ? ^{३०}दक्षिणतो विपाशः कूपेषु अणव । दात्तः । गौप्तः । स्वरे विशेषः । महती सूक्ष्मेक्षिका ^{३१}वर्ती ^{३२}सूत्रकारस्य ॥

सङ्कुलादिभ्यश्च । (७५/१२८७)

^{३३}कूपेषु इति निवृत्तम् । सङ्कुल इत्येवमादिभ्यः अञ् प्रत्ययो भवति चातुरथिकः । ^{३४}अणोऽपवादः । यथासम्भवमर्थसम्बन्धः । सङ्गतः कलः सङ्कुलः । सङ्कुलेन ^{३५}निवृत्तः साङ्कुलः । पौष्कलः ।

1. यथायथं व. ड. फ. ह.
2. इति देशे इत्यधिकम् फ. ह.
3. अर्थेषु नास्ति फ. चतुर्ष्वर्थेषु ड. ह.
4. आरडु व. ह.
5. कन्तु कान्तवम् फ. कक्रतु काक्रतवम् क. कनक्रतु कानक्रतवम् कर्कन्धु कार्कन्धवम् कर्कटेलु कार्कटेलवम् ककन्दु काकन्दवम् इत्यधिकम् ह.
6. एव इत्यधिकम् फ.
7. द्रुमती क. फ. ह.
8. ऐषुकावनम् फ. ऐकटावतम् ड. व. ऐकटावतम् इ.
9. सैध्रकावतम् क. सैध्रकावतम् इ.
10. आहिमतम् व. ह. जाहिमतम् इत्यधिकम् व. क.
11. यावमतम् नास्ति फ.
12. किम् इत्यधिकम् क. फ.
13. प्रकृतिविशेषणम् फ.
14. विज्ञायेत वं. इ. ह.
15. मत्त्वन्तस्य मा भूत् फ. ह. मतुब्विशेषणं इ.
16. विज्ञायेत वं. इ. ह.
17. अयम् इत्यधिकम् ग.
18. मालावती ह. मालवती व.
19. अत्र इत्यधिकम् ड.
20. अर्थसम्बन्धः इ. फ.
21. दीर्घवरत्रः इत्यधिकम् ग.
22. कोपिलवरत्रः ह.
23. देशे तन्नामिन् इति वर्तते इत्यधिकम् ह.
24. उत्तरे नास्ति ड.
25. ये नास्ति व.
26. एव इत्यधिकम् ड.
27. अणोऽपवादः नास्ति व. ड. फ.
28. अबह्वर्थः इ.
29. निवृत्तः इ.
30. दक्षिणतीरे ह.
31. वर्तते नास्ति ह.
32. सूत्रकारस्य नास्ति व. ड. फ. ह.
33. वाक्यमिदं नास्ति फ.
34. अणोऽपवादः नास्ति फ.
35. निवृत्तं साङ्कुलम् पौष्कलं क. व.